

Szerkesztőségi iroda: Nagybecskerek. Zápolya-utca 1-ső szám. Kiadóhivatal: Pletz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölts szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 34. szám.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Egész évre 24 kor., Félévre 12, Negyedévre 6, Egy óra 2, Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Kedd, február 11.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, február 11.

Torontálvármegye törvényhatósága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, hogy a beérkezett ügyeket elintézzze.

A közgyűlésen elég szép számmal jelentek meg a bizottsági tagok s a közgyűlés, amelyről úgy látszott, hogy simán és röviden fog lefolyni, mozgalmassá fejlődött és széles mederben folyt le.

Kiemelkedőbb mozzanatát a kivételes nőstülesi engedélyek ügye, valamint a vármegye egyes helyén mutatkozó inségen való segítség képezte, amelyekre nézve egy a főispán, mint az alispán a közgyűlés egyhangu helyeslése mellett nyilatkozott.

Figyelemreméltó, hogy hosszú évek óta ma történt meg először, hogy a közgyűlés magyar tanácskozási nyelven fölött vitakozás folyt. Az egyik szerb nemzetiségi bizottsági tag ugyanis szerbül akart beszélni s mikor a főispán figyelmeztette, hogy a közgyűlés tanácskozási nyelve magyar, azt vitatta, hogy a nemzetiségi törvény értelmében joga van neki szerbül beszélni. A főispán azonban megmagyarázta, hogy a vármegyének külön szabályrendelete van, amely a tárgyalás nyelvét magyarra mondja ki. Ennek alapján kijelentette, hogy más nyelven, míg a szabályrendelet fennáll, nem enged meg felszólalást. Az illető bizottsági tag ebbe kénytelen volt belenyugodni s így a nyelvi vita csendesen véget ért.

Széles mederű eszmecsere támadt az alispánnak a munkaházak létesítésére vonatkozó előterjesztésénél. A kérdéshez többen szólaltak föl s a felszólalók mind a legnagyobb örömmel fogadták az alispán nagyfonságú előterjesztését s meleg elismeréssel adóztak neki. Akadt ugyan aggodalmaskodó hang is, amely kiakarta forgatni mivoltából a nagyfonságú előterjesztést, de a közgyűlés ugyszólván egyhangulag tültette magát az aggodalom, amely ilyen nagyfonságú s a mai társadalmi rendre különösen erősítő irányu szociális intézkedéssel szemben nem indokolt.

A közgyűlésről következő tudósításunk számol be:

Torontálvármegye törvényhatóságának mai rendkívüli közgyűlést Botka Béla főispán délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

Részvétel.

Napirend előtt az elnök főispán sajnálatos híradással jelentette be, hogy a vármegye sok éven át érdemes főispánjának özvegye, Hertelendy Józsefné, meghalt. Indítványára a közgyűlés Hertelendy halála fölött részvétét fejezi ki s az alispán a törvényhatóság nevében koszorút helyez az elhunyt ravatárára.

Ugyancsak részvétét fejezi ki a törvényhatóság Koreck György bizottsági tag elhunytá fölött.

Kivételes nőstülesi engedélyek. — Inség.

Napirend előtt dr. Várady Imre jelentkezik még szólásra. Elmondja, hogy a Délvidék népénél a viszonyoknál fogva szükséges kivételes nőstülesi engedélyeket kérő kérvényeket újabban a honvédelmi miniszter visszautasítja. A törvényhatóság eddig méltányolta a délvidéki népnek szokásos korai nőstülést és mindig pártólólag terjesztette föl az erre vonatkozó kérvényeket. A miniszteriumban azonban most valóságos elutasítási nizu uralkodik. Ez az elutasítási rendszer csak azon alapulhat, hogy az irodai asztal mellett működő referensek nem ismerik az életet. A Délvidék népénél gazdasági szociális okok kényszerítik az embereket a korai nőstülésre s így a törvényhatóságnak igyekezni kell, hogy ezt elősegítse. Értetése szerint a miniszterben megvan az akarat, hogy ezen segítsen s a főispánokat fölhívta, hogy adjanak véleményt a kérdésben. Arra kéri a főispánt, hogy a kivételes nő-

stülesi engedélyek ügyét a legnagyobb jóakarattal támogassa. (Helyeslés.)

Ezután rámutat arra, hogy a téli nyomor a vármegye egyes helyein inségszerűnek mutatkozik s a közelebbi községekből, úgymint Itvarnokról, Rogendorfról, Erzsébetlakról és Muzslyáról csoportosan jönnek be a nyomorgó emberek Nagybecskerekre munkáért. Kéri az alispánt, hogy ha lehet, saját hatáskörében, ha pedig nem, egy törvényhatósági intézkedéssel inség munkával segítsen a nyomorgókon.

Elnök Botka Béla főispán kijelenti, hogy ő már a saját kezdeményezéséből kifolyólag, a mikor első ízben kezdtek visszaérkezni a tömeges elutasítások, tett fölterjesztést a kivételes nőstülesi engedélyek liberálisabb kezeléséért, sőt személyesen is tárgyalt a kérdésben a honvédelmi miniszterrel. A főispánhoz intézett fölhívást már megkapta s most gyűjti a vármegyében az adatokat, amelyek beérkezése után a maga részéről a legjobb akarattal azon lesz, hogy a nőstülesi engedélyek liberális kezelése érvényesülhessen. (Élénk helyeslés.)

Jankó Ágoston alispán először a kivételes nőstülesi engedélyek kérdéséről szól, hogy ő még a múlt nyáron a honvédelmi miniszteriumnak a kivételes nőstülesi ügyeket intéző osztályának vezetőjétől kapott magán fölhívására véleményt adott a kérdésben s e véleményében hangsúlyozta, hogy itt a Délvidéken a kivételes nőstülesi engedélyeket közgazdasági, szociális és közérkölcsei szempontból nem megszorítani, de kiterjeszteni kell. Ezt a véleményét osztotta az illető osztály főnöke is s alapos remény van rá, hogy a kérdés kedvező megoldást nyer.

Ezután az inségre vonatkozólag nyilatkozott. Kijelentette, hogy neki is tudomása van a munkakereső emberekről s már történetek is intézkedések, hogy a munkakeresőknek munkát szerezzenek, ami részben sikerült is. Inségmunkát azonban sajnos, most nem tud kijelölni. Ő már el volt készülve arra, hogy majd munkát kell nyújtani a munkásoknak, mert a rossz termés folytán a múlt évi kereset ilyenkorra elfogy s azért kérte is a kereskedelmi minisztert, hogy a beruházási hitelből nagybörvű munkálatokat indítson meg. A miniszter szintén tett ez irányban intézkedést, de a munkálatok ma még csak az előkészítés stádiumában állanak s így nem tudhatja, hogy a munkálatokhoz tényleg mikor lehet hozzáfogni. Egyelőre nem tehet mást, minthogy újból kéri fogja a kereskedelmi minisztert, hogy az utépítési munkálatokat a beruházási hitel terhére sürgősen foganatosítsa s azonkívül a munkások közvetítést még nagyobb arányban igyekezik intézni. (Élénk helyeslés.)

Ugy a főispán, mint az alispán nyilatkozatait a közgyűlés egyhangu helyesléssel vette tudomásul.

A napirend.

Következett a napirend s dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző előadásával vita nélkül elintézték a következő ügyeket:

Udvarhelymegye átirata a horvát obstrukció letörése tárgyában. — Napirendre térnek.

Szabolcsvármegye átirata a Kossuth-múzeum államosítása tárgyában. — Pártolják.

Hajdúvármegye átirata fogyasztási adóknak a rend. tan. városok és községek részére egészben való átengedése tárgyában. — Pártolják.

Nagyvárad város határozata a kézi zálogüzleteknél szerzett kamatok megállapítása tárgyában. — Pártolják.

A hazai h. é. vasutak felterjesztése a szállítási adó megszüntetése tárgyában. — Pártolják.

Hunyadvármegye átirata a magyar építő iparosok orsz. szövetségének támogatása tárgyában. — A közgyűlés kifejezetten nem támogatja, de az alispán figyelembe ajánlja.

Nagybecskerekéi Lloyd-társulat véleménye a zsákok rakulása tárgyában. — Erre vonatkozó fölterjesztést pártolják.

Szeged-Nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasut r.-t. kérelme a zenta-csókaí vonal kiépítése végett 100 000 korona segélyezés iránt. — Miután pénz nincs, segélyt nem adnak.

Nagybecskerek város határozata a Bégapart kivilágítása tárgyában. — Feloldják.

Egy kis nyelvvita.

Nagybecskerek város határozatánál, amely a város a gör. kel. szerb hitközségek segélyt szavazott meg, váratlanul nyelvvita támadt.

Gligorovics János ugyanis felszólt az

állandó választmány javaslata ellen, amely a város határozatának megsemmisítését ajánlja.

Gligorovics szerbül kezdte a beszédét, amire nagy zaj támadt s mindenfelől kiáltják feleje: — Magyarul! Magyarul!

Gligorovics János erre magyarul azt fejtegeti, hogy a nemzetiségi törvény alapján neki joga van szerbül beszélni.

Az elnök főispán megmagyarázza Gligorovicsnak, hogy a nemzetiségi törvény csak megengedi, de nem rendeli. A törvényhatósági bizottság azonban annak idején lemondott arról, hogy más nyelven is lehessen felszólalni és szabályrendeletileg kimondta, hogy a tárgyalás nyelve magyar.

Ennek folytán a közgyűlésen csak magyarul lehet beszélni s míg ő helyén ül, szigoruan a szabályrendelet szerint jár el.

Poroszkay Béla főjegyző bizonyítja, hogy a szabályrendelet értelmében a közgyűlés tanácskozási nyelve csak magyar lehet.

Gligorovics még vitakozni próbál, de azután csak magyarul beszél s az állandó választmány elvetésével, a város határozatának jóváhagyását indítványozza.

A közgyűlés azonban néhány szavazat ellenében az állandó választmány javaslatát fogadja el s a város határozatát megsemmisíti.

A főjegyző előadásában sorra kerülő többi kisebb ügyeket vita nélkül az állandó választmány javaslata értelmében intézik el. Ezek között tudomásul veszik a vármegyei tisztviselőknek más bejelentett állásait s kimondják, hogy azok közt egy inkompatibilis sincs.

A munkaházak.

Sürgősségi indítvány folytán Demkó István előadó határos beszédében ismerteti az alispánnak az ezer munkaház építésére vonatkozó előterjesztését, amelyet lapunk tegnapi számában már részletesen ismertettünk.

Az előterjesztésre vonatkozólag Jankó Ágoston alispán fölvilágosításokppen előadja, hogy az a teher, amelyet a vármegye a munkaházak építésével magára vesz, csak látszólag olyan nagy, mert az építkezés nem egyszerre történik, hanem csak amint a szükség kívánja. Ilyenformán a vármegye készpénz alapjait sem veszik egyszerre igénybe s amelllett a már fölépített házakból befolyó törlesztések is mindjárt visszamennek az apokhoz.

Dr. Várady Imre meleg szavakkal hangoztatja, hogy osztatlan közönet és hála illeti meg a vármegye alispánját e nagyfonságú akciójáért, amely ilyen méretekben első az országban. Az előterjesztéshez azonban volna egy-két módosító ajánlata, amelyek a munkaházak mielőbbi megvalósítását segíthetnék elő. Így indítványozza, hogy a határozatba vetessék bele, hogy a törvényhatóság a munkaházaknál az állam részéről ígért kedvezményeket kifejezetten mind igénybe öhajta venni, továbbá, hogy a 20 éves törlesztés 25 évre terjesztessék és hogy az államtól megtérülésképpen ne 2% ot, hanem két és fél % ot kérjenek. Az előterjesztésnek azt a pontját azonban, amely a 1/4 % os gazdasági pótdoból 5000 koronát kíván a munkaház építésekhez venni, törölni javasolja, miután a pótdob ügye még jóváhagyva nincs.

Jankó Ágoston alispán előadja, hogy a munkaházak építésének kérdését ő a földmivelségi miniszter kiküldöttjével alaposan megvitatta és megtárgyalta és a földmivelségi miniszteriumban is eljár az ügyben. Ahhoz hozzájárul, hogy az állam részéről ígért kedvezmények a határozatba teljes kifejezettséggel bevettessenek, bár ez ugyis magától értetődő. A törlesztésre nézve azonban elégnék tartja a huz esztendő, mert a különbség 10 és 25 esztendő között a törlesztési összeg tekintetében alig jöhet tekintetbe, elleben azon kell lenni, hogy a munkások minél előbb megkapják tulajdonul a házakat. Ezt maguk a munkások is akarják. Ami azt illeti, hogy a törvényhatóság 2 százalékos megtérítés helyett két és fél százalékosat kérjen az államtól, az teljesen meddő kérés, mert a kormány részéről már kijelentették, hogy két százaléknál többet nem adnak. Ami a pótdoból veendő 5000 korona törlesztést illeti, ez ugyis csak föltétlesen van fölvéve s nem alterálja a törvényhatóság határozatát.

Dr. Annau Ernő szintén örömmel fogadja az alispán előterjesztését, de különböző aggodalmak vannak. Nevezetesen az, hogy a vármegye a munkaházak építésével nem éri el azt, amit célzó s azonkívül a munkaházak építésére fordítandó alapokat elvonja más rendeltetésűktől.

Attól tart, hogy a vármegye vállalkozása majd az adózó közönséget terheli meg, ezért nem járul hozzá az előterjesztéshez, hanem azt indítványozza, hogy a törvényhatóság ne ezer, hanem csak 200 munkás ház építését mondja ki, ha pedig ezt az indítványát nem fogadják el, úgy javasolja, hogy a vármegye csak telket és építési anyagot adjon, a házakat azonban építsék föl a munkások maguk.

Jankó Ágoston alispán nem látja olyan sötétnek a képet, amint azt Annau fősti. Először is egyszerre nem építenek ezer házat, másodsor pedig a vármegyének ez a munkássága nem olyan ismeretlen vállalkozás, mert már a megye egyes helyein épültek munkásházak, amelyeknek tulajdonosai rendszeresen törlesztik a költségeket s a házak is minden tekintetben beváltak. Az alapokat sem vonja el az építkezés más rendeltetésűktől, mert amint az alapoknak most is csak kamatait lehet elkölteni, a kamatok ezentúl is megmaradnak az alapok céljaira, azonkívül nem is egyszerre veszik igénybe az alapokat. Különben is a vármegyének lesz módja anyagilag is biztosítani magát abban a szabályzatban, melyet a munkásházak építése dolgában alkot. Kéri az előterjesztés elfogadását. (Általános helyeslés.)

Mayer Rezső elfogadja az állandó választmány javaslatát s örömmel üdvözi az alispán előterjesztését, mert ezzel a szociális kérdésekben végre a szónoklás teréről a tettek mezejére lépünk. Az államnak és a társadalomnak elsődrendű érdeke, hogy a népet a rőghöz kösse s hogy az állam ezt érzi, azt bizonyítja az, mikor 20%-al járul a munkásházak évi tőke és kamat törlesztéséhez a munkások javára, ami azt jelenti, hogy a munkások a kétharmad aránt jutnak házaikhoz. Amikor ilyen nagyfontosságú szociális intézkedésről van szó, kisebb aggodalmak nem állják meg a helyüket s azért a legmelegebben ajánlja az állandó választmány javaslatának változatlan elfogadását.

Még dr. Kardos Samu és Jankó Ágoston szólaltak föl röviden, ezután szavazásra került a sor.

A közgyűlés névszerinti szavazással két szavazat ellenében elfogadta az állandó választmány javaslatát s Annau indítványát elvetette.

A munkásházak ügyében eljáró bizottság tagjainak megválasztották a következőket: Rónay Ernő, Poroszkay Béla, Solymos Gusztáv, Babics József, ifj. Daniel Pál, Jenovay Zoltán, Farkas Geiza, Kajtár Jenő, Tallian Béla, Gyertyánffy László, Oidal Antal, dr. Nagy Dezső, Teleszky Kristóf, Joanovich Gyula, dr. Bogdán Zsivkó.

A többi ügyeket hamarosan és vita nélkül elintézték s ezzel a közgyűlés 1 órakor véget ért. A hitelesítő közgyűlés szombaton lesz.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybecskerek, február 11.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága, miután már röviden jeleztük, tegnap délelőtt tartotta február havi rendes ülését a vármegyeházán, Botka Béla főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Mihálovich Ödön árvaszéki elnök, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Tóth István kir. tan., pénzügyigazgató, Faur Kornél kir. főmérnök, dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő, dr. Radvány Ferenc pancsovai kir. segédtanfelügyelő, dr. Czenger Nándor kir. alügyész, ifj. dr. Daniel Pál, Hauser Károly báró, Schulpe Vilmos, Franz J. L., Steinitzer Géza és Teleszky Kristóf b. tagok, Bielek Antal, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert, dr. Sal Ferenc, Farkas Vince, dr. Mirkov Iván, Eördögh Virgil és Bielek Vilmos előadók.

Miután az elnök főispán az ülést megnyitotta, a szakelőadók betérjesztették jelentéseiket.

Adóügyek.

Tóth István kir. tan., pénzügyigazgató jelenti, hogy Torontálmegye mint törvényhatóság területén állami egyenesadók címén a múlt év végével való hátralék 2,859,802 kor. 27 fillér, a folyó évi adótervezés I. évnegyedi esedéke 2,859,802 kor. 27 fillér, összes tartozás 5,011,594 kor. 82 fillér. B fizetés 182,656 kor. 75 fillér, hátralék 4,828,938 kor. 07 fillér, vagyis az össztartozásnak 94% a. A folyó évi január havi befizetés 8522 kor. 85 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló havában teljesített befizetés volt. Hadmentességi díjban megállapított tartozás 379,192 kor. 27 fillér. Befizetés 7163 kor. 98 fillér. Hátralék 372,028 kor. 29 fillér, vagyis az össztartozás 98%-a. A folyó évi január havi befizetés 804 kor. 66 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló havi befizetés volt. A pénzügyigazgatóság 48 esetben ideiglenesen adómentességet engedélyezett, továbbá 130 esetben 122,216 kor. 81 fillér bélyeg- és jogilleték erejéig részletfizetési kedvezmény illetőleg fizetési halasztás adatot.

Népoktatás.

Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy a kultuszminiszter szervezte a pancsovai kir. tanfelügyelői kirendeltséget az alibunári, antalfalvai és a pancsovai járásoknak, nemkülönbön Pancsova városának bevonásával. A kirendeltség működését január 15-én Pancsova székhelyllyel meg is kezdte. A személyi ügyek felsorolása után jelenti a tanfelügyelő, hogy a községi és felekezeti iskolák nagyrésze az 1907. évi törvény értelmében a tanítói fizetések megújítása végett fölterjesztő kérvénnyel élt a vallás- és közoktatási miniszterhez s e kérvények nagyobb része kedvező elintézésrel le is érkezett a közg. bizottsághoz. A muzeumok és könyvtárak orsz. tanácsa Perlasz, Pancsova és Szenipéter községekben népkönyvtárt állított föl és azok gondozását a pancsovai Mörice Dorothea egyesületre, továbbá a perlaszi és a szenipéteri községi iskolaszékre bízta.

A tanfelügyelő január hó folyamán meglátogatta a nagyikindai összes iskolákat, ovodákat és az iparos- és kereskedőinas iskolákat, továbbá tárgyalt az ottani gözszalmi iskola államosítása tárgyában, azonkívül helyszíni szemlést tartott a felállítandó tanjai iskolák elhelyezése tárgyában. Ez utóbbit illetőleg külön jelentést fog tenni a tanfelügyelő az ottani gör. kel. szerb iskolák magyar nyelvi oktatása tekintetében is, ezuttal is jelezve, hogy az iskolákba e tekintetben a múlt évi eredménytelenséghez képest elismerésre méltó igyekezet volt megállapítható, miután az egyházi főhatóság elfogadta a tanfelügyelőnek azt a javaslatát, hogy a magyarul nem tudó tanítók osztályaiban az idén már a magyar nyelvet ne ök, hanem a magyarul tudó tanítók tanítsák. Az 1907. évi t. cikk 17. §-a rendelkezéseinek azonban sem ezen iskolában sem a többi gör. kel. felekezeti iskolában ezidélég nem lévén téve, e tárgyban is a többi iskola megvizsgálása után együttesen fog a tanfelügyelő a bizottságnak intézkedési javaslatot tenni.

Czegledy István kir. segédtanfelügyelő megvizsgálta az ozorai állami elemi népiskolát, kisdudóvót és községi népiskolát, továbbá részt vett Bontilovics Gusztáv ozorai állami elemi iskolai tanító ellen elrendelt fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatnál. A segédtanfelügyelő az ozorai iskolák épületeit és a tanítók lakásait az oktatótermek fölázterelésait a legelhanyagoltabb állapotban találta, mely oknál fogva a kir. tanfelügyelő kéri a bajok sürgős orvoslását.

Dr. Radvány Ferenc pancsovai kir. segédtanfelügyelő a pancsovai kirendeltség területén január 15-ike óta végzett munkásságáról tett jelentést, amelyben különösebb fölemlíteni való nem volt.

Kereskedelmi ügyek.

Faur Kornél kir. főmérnök havi jelentésében a következőket terjeszti be:

A kedvezőtlen téli időjárásra való tekintettel az állami beruházási hitel terhére végzendő törvényhatósági utépitkezések terén a lefolyt hóban változás nem állott elő. A nagybecskerek-nagyikindai és nagyikinda-nagyszentmiklósi törvényhatósági közutakra fenti célból az építkezési anyagok ugyan szállíthatók lettek volna, mivel a vagyonhiány megszűnt és a kedvezményes díjtelek is engedélyeztettek, de az anyagok szállításával megbízott Gál és Tyrnauer szerződéses vállalkozók többszöri sürgetések ellenére sem szállítottak. Mollyfalva községben folyó évi február 1-én, Tóba községben pedig február hó 3-ikán postai ügyénkségek léptek életbe. Mollyfalva községe és a Henriette nevű major, Tóba kézbesítési kerületébe pedig Tóba községe és a Melania nevű major tartozik. Mindkét postai ügyénkség a magyarcernyai postahivatal ellenőrzése alá van rendelve.

Árvágyek.

Dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök jelentést tett az árvaszék munkásságáról, ugyszintén a nagybecskereki és nagyikindai városi árvaszékek ügyforgalmáról is, amelyek a rendes mederben mozognak.

Közegészség.

Dr. Plechl Szilárd m. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok a múlt hónapoz képest jól voltak, sőt jobbra fordultak. A ragályos betegségek közül a vörheny 178-ról 125-re, a kanyaró 93-ról 74-re apadt, csak a difteritisz emelkedett 93-ról 116-ra. Egyéb fertőző betegségek csak szórványosan léptek föl. A hurutos és csuzos bajok influenza jelleggel ürűn fordultak elő, de enyhe lefolyásuak voltak. A népesedési mozgalom kielsítő volt. Az iskolák közül csak a nagyözi ovodát kellett bezárni négy hétre vörheny miatt. Végül jelenti a főorvos, hogy az orsz. betegápolási alap terhére a vármegyei gyógyszerészeknek január hónapra 8074 kor. 64 fillért utalványoztak ki.

Börtönügyek.

Czenger Nándor kir. alügyész előadja, hogy a vármegye területén levő fogházakban mindenütt rend van. A foglyok létszáma január végén az egyes fogházakban a következő volt: a nagybecskereki fogházban 109 férfi, 13 nő, a módosiban 9 férfi, a törökbecseiben 6 férfi, a

nagyikindaiban 60 férfi, 13 nő, a billédiben 1 férfi, a nagyszentmiklósiiban 24 férfi, 3 nő, a törökkanizsiban 8 férfi, a zombolyaiban 2 férfi, a perlasziban 21 férfi, az antalfalvaiban 58 férfi, 1 nő, az alibunáriiban 29 férfi, 2 nő.

Több kisebb jelentőségű felebbszett tárgy és kihágási ügy elintézése után az ülés véget ért. A jövő havi ülést március 9-ikére tűtették ki.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Február 18. Megyei központi választmányi ülése. Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

Az árvákért.

A nagybecskereki róm. kath. árvaház-egylet a következő felhívással fordul a közönséghez:

Van az ember szívében egy hur, egy ideg, amelyet az embertársának sorsáról való értesülés azonnal rezgésbe hoz. A költő egy ilyen érzéséről számol be, amikor az utcáson szakkadozott vékony ruhában sirdogáló kis árva fiúról azt mondja, hogy:

A kis Isten-adta!
Mefogtam a kezét a szegény árvának.
Haza vittem az én
Édes jó anyámnak...
Neki adja mindenki
A legjobb falatját;
Ugy szeretik mindnyájan
A kis Isten-adtát!

Valóban, az Isten adja a gyermeket!
A kis gyermekek közül hány marad apa, anya nélkül?

Városunkban sokan érezve e hur rezgését szívükben, iparkodnak oly intézményt létesíteni, melyben az árván maradt gyermekeket vallásfelekezeti és nemzeti szegélyre való tekintet nélkül nevelhessék, hogy az édes apai és anyai gondoskodást, mosolygó arcot és szeretetet amennyire lehet, pótolják. Fáradtságot, anyagi eszközöket nem sajnálva, létrehozták az árvaházat. Az árvaház-egyesületnek vezetősége tudja azt, hogy nemesen érző szívvel vannak az emberek megáldva és többen oly módban is éneke, hogy jótékonyt is gyakorolhatnak, azon kéressel fordul a társadalomhoz, hogy „A kis Isten-adta” árvákról ne feledkezzenek meg és tehetségükhöz mértén pénzbeli vagy természetbeni adományaikkal segítsenek az egyesületnek az árvákat jó honfiakká nevelni.

Nagybecskerek, 1908. február hóban.
A nagybecskereki r. kath. árvaház-egylet nevében:
Szegefi Sándor, Franz József L.,
titkár. elnök.

— A vármegyei tisztikar köréből. Torontálvármegye főispánja a mai rendkívüli közgyűlésen törvényadta jogánál fogva dr. Annau Ernő ügyvédet th. főügyészség és Bielek Vilmos közig. fog. gyakornokot th. aljegyzővé nevezte ki.

— A jótékony négyelet köréből. A jótékony négyesület választmánya f. hó 8-án ülést tartott, melyen jelen voltak: Steinitzer Gézáné elnök, dr. Mihálovics Ödöné alelnök, Beller Istvánné, dr. Brájjer Lajosné, Kókits Sándorné, Kókits Jánosné, Jemrics Imréné, dr. Perisits Zoltánné, dr. Mangold Samuné, Péci Popovics Szilárdné, Weisz Izidorné és Weiserschan Józsefné. A szegények között 325 kronát osztottak ki.

— Csernoeh püspök mandátuma. Mint Temesvárról megbízható forrásból jelentik, Csernoeh János csanádi püspök legközelebb le fog mondani mandátumáról.

— Esküvő. Guttmann Béla nagybecskereki gyáros február 24-ikén esküszik hűséget Steiner Terike kiaszaszonynak a kiskunfélegyházi izr. templomban.

— Nagyszentmiklós új plébánosa. Pacha István apát, esperesplébánosnak temesvár-gyárvárosi plébánossá történt megválasztása folytán megüresedett nagyszentmiklósi plébánosi állásra. Nákó Sándor gróf, fumei kormányzó, mint a plébánia kegyura Petrovics Emil zádorlaki plébánost prezentálta a püspöki hatóságoknak. Petrovics Emilnek nagyszentmiklósi plébánossá való kinevezése a kegyuraság előterjesztése folytán, már a legközelebbi napokban meg fog történni.

— Közlegelők állami segítséggel. Az állat-tenyésztés szempontjából elsőrendő fontossága van annak, hogy a kisgazdának lehetőleg sok közlegelője legyen. A földművelésügyi miniszter kétszáz ezer koronát vett fel ezidei költségvetésbe erre a célra s ez összeg felhasználását akként tervezi, hogy addig is, míg a közlegelők ügyét a törvényhozás a miniszter által benyújtani szándékolt javaslat alapján nem rendezi a községek illetve közbirtokosságok legelővársárlásaihoz támogatást nyújt. A támogatás — nem tökéletes — hanem oly arányú lenne, mint ez a munkaházak építésénél szokásos, t. i. a földművelésügyi tárca vállalná a kamatterhek egy részének fedezését.

— Kulturstély Nagyszentmiklóson. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület legközelebbi kulturstélyét Nagyszentmiklóson rendezte március 7-én. Az estélyen a kulturgyűlésről dr. Czirbusz Géza, az országos nevű tudós, piarista-tanár és Borsodi Lajos, a jeles fiatal poéta fog közreműködni. Az estély többi programját a nagyszentmiklósiak töltik be. Az estélyre Nagyszentmiklóson erősen folynak az előkészületek a Hadfy Károly főszolgabíró és Simonsich Géza, a „Magyar társaskör” elnöki, valamint a kiküldött rendezőbizottság lelkesen buzgólkodik az estély sikere érdekében.

— A Délmagyarországi tanító-egylet ünnepe. Mint Temesvárról jelentik, a Délmagyarországi tanító-egylet tegnap lepszte le nagy ünnepességgel Apponyi Albert gróf arcképét az egy-let temesvári konviktusában. Az ünnepet, melyen nagy és előkelő közönség jelent meg, Schenk Jakab elnök nyitotta meg, majd Muth János elnök Apponyi érdemeit méltató ünnepi beszé-
det mondott, amely alatt lebulott a lepel a miniszter arcképéről. Ezután több énekzám volt, majd Minkó Béla budapesti tanító elszavaltta Apponyihoz intézett ódáját. Az ünnepély közben Apponyihoz üdvözlő táviratot küldtek. Miután még az intézeti énekkar elénekelt a Szózatot, Németh József püspöke helynök néhány szóval fejezte ki elismerését a szép ünnepély felett — és ezzel az ünnepély véget ért.

— Lefoglalt községháza. Egyre rosszabb idők járnak mostanában a vidéki városokra. Né-
hány nap előtt Makó jelentett be fizetésképtelen-
séget és egy hétig tartott, míg csak saját tiszt-
viselőit ki tudta fizetni, most szegény Óbecsét
szorongatják a hitelezők. Az eset úgy történt,
hogy Óbecse adós maradt a zombor—óbecsei
vasútársaságnak 40 000 koronával. A vasut egy
ideig vár, aztán elküldte Óbecséhez a számát.
Óbecse azonban, mint bármelyik más rossz adós
egyik napról a másikra tolt ki a fizetést, de a
legszívesebben elhalasztotta elsejére. A vasut
vár, míg végre ebbe is beleunt és beadta a
sommás keresletet a község ellen s minthogy
Óbecsével már többször megessett az a kalamitás,
hogy nála mint végrehajtást szennvedőnél a kir.
bírósi végrehajtó többször tetten tiszteletét, a
vasut mindjárt biztosítási végrehajtást is vezetett
a község ellen, mely eljárás során lefoglalta
a község házát.

— Megégett kis gyermek. Egy két éves kis
fiu tragikus haláláról érkezik hír a temesmegyei
Törökszázka községből. Dujka Miklós ottani
paraszt két éves János nevű gyermeke gyufával
játázdózott. A veszedelmes szárszám tüzet fo-
gott s a szerencsétlen poronty ruhái egy pillanat
alatt lángban állottak. Oly súlyos égési sebeket
szennvedett, hogy néhány órai kínos vergődés
után meghalt. A kir. ügyészség megindította az
eljárást az iránt, hogy kit terhel a felelősség.

Irodalom, művészet.

Nóra.

— A Thália előadása. —

Tegnap kifejeztük abbeli hitünket, hogy a Thalia-társaság tagjai a „Nóra” előadásával helyre-
hozzák azt a sikertelenséget, amely bemutatko-
zásukat kísérte. Ez a hitünk megvalósult, mert a
kis társaság tegnap igazán elsőrendű Nóra elő-
adást produkált. Ilyen kerek, gördülékeny, min-
den tekintetben összességében drámai előadásban
nem igen volt még része a nagybecskereki közön-
ségnek. Sehol egy zökkenő, minden szereplő a
maga helyén van s ambícióval, szeretettel rajzolja
meg mindegyikük a maga alakját, úgy, hogy a
nehéz Ibsen darabban is képesek voltak mind-
végig lekötöni vagy jobban mondva ébren tartani
a közönség figyelmét.

Ami az egyes szereplőket illeti, konstatal-
hatni, hogy a társaság ereje Forgács Rózsi
akit Nóra szerepében ma látunk először. Kiválóan
intelligens művész, aki minden ízében tisztán
van szerepével s alakját valóban velejéig
ameri. Kitűnő szócsové Ibsen elméletének,

ugy, hogy képes azokat is zavarba hozni, akik
képtelenségnek tartják Ibsen Nóráját. Játéka
egyszerű, természetes s alakja is igazi Nóra alak.
Sokban emlékeztet Dusers, de ez egy ilyen
fiatal színészre csak hízalgó lehet, mert Nóra
szerepét csak megközelítőleg is jól visszaadni,
ahhoz igazi művészet kell.

Partnere Helmer szerepében Herczeg
Jenő volt, akinek játéka gondos tanulmányra
vall s egészen jól megállotta helyét a szintén
nehéz szerepben.

A tegnapi Nóra előadás után a férfiak kö-
zül különösen sokra tartjuk V. Bánóczy
Dezsőt. Ez a fiatal művész Krogstad szerepében
szinte tökéleteset nyújtott. Alakítása minden te-
kintetben jellegzetes s tulzára alkalmas szerep-
ben mindvégig diszkrét és természetes. Linden-
nével való találkozása pedig oly élethű s a leg-
kisebb részletében is igaz volt, hogy valóban
elsőrangú művészi alakítást nyújtott. Meg is tap-
solta a közönség nyílt színen.

Rank orvos szerepét a beteg Tihanyi he-
lyett Vámos Hugó játszotta szintén igen disz-
krétén és találón, míg Lindenné szerepét K.
Balogh Vilma adta kifogástalanul.

Ismételjük, hogy az egész előadás mind-
végig kiváló élvezetet nyújtott s a közönség me-
leg tapsai jelzték, hogy a Thalia művészei szív-
hez férkőztek s most már hasonló nagy drámai
alkotásoknál mindenkor örömmel fogadják a Thalia
művészeit. (S—s.)

• A „Zenélő Magyarország” közkedvelt
zeneműfolyóiratnak a ma megjelent 352-ik fü-
zete, mint rendesen, gazdag, érdekes zenemű-
újdonosságokkal bővelkedik. Farsangi füzet s tar-
talmazza: I. Heidberg Albert, az idény leg-
sikerteltebb chansonsjaiból összeállított remek
„Bonbonniere” című francia négyesét. II. Len-
gyei Miska „Gambrius” polka francisját.
III. Sousa F. John „Keresztes lovagok”
című rendkívül népszerű amerikai indulóját.
Az ügyesen szerkesztett, életrevaló folyóiratot,
mely ma már majd csaknem mindegyik magyar
zenecsald zongoráján feltalálható, felesleges
ajánlanunk. Gazdag, érdekes tartalma és mesés
olcsó ára, önmagát ajánlja; csupán annyit azok-
nak, kik nem ismernek, hogy egy negyedéven
6 ily gazdag történelmi füzet jelenik meg s így
a legjobb zeneműújdonosságokat kapja az előfizető
3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a
most folyó XV. évfolyam 59-ik (I. jan., márc.)
évfolyamára a „Zenélő Magyarország” (Kölkner
Ede) zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII.,
József-körút 24. intézendők.

TAVIRATOK.

A delegációk.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik:
A magyar delegáció ma délelőtt 10 órakor
ülést tartott, amelyen a hadügyi költség-
vetést tárgyalta. A tárgyalás során Szem-
ere Miklós azt a kérést intézte a had-
ügyminiszterhez, hogy azokat a katoná-
kat, akik jó céllovők, részesítse az egyéves
önkéntesség kedvezményében. A hadügy-
miniszter képviselőjében Gossmann Hugó
kijelentette, hogy a kérésnek ezidő szerint
nem tehet eleget. A választ tudomásul
vették. Az ülés folyik.

A házszabályrevízió.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Ujabb jelentések szerint
a házszabályok revíziója tárgyában való
tanácskozások a jövő hétfőn kezdődnek.
A konferenciát Andrássy Gyula gróf
belügyminiszter hívja össze s ő bocsátja
ki a meghívókat. A miniszter a konfe-
renciára 12 képviselőt hív meg. És pedig
6 függetlenségét, 2 alkotmánypártit, 2 nép-
pártit, 1 disszidenset és 1 nemzetiségit. A
konferencián a tanácskozás a Nagy Emil-
féle indítvány körül indul meg.

A temesi alispán kinevezése.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A hivatalos lap mai
száma közli, hogy a király Ivanovics
Sándor volt temesmegyei alispánt minisz-
teri tanácsossá nevezte ki.

A horvát helyzet.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Rauch Pál báró horvát
bán holnap este Budapestre érkezik s
innen Bécsbe utazik, hogy ott Wekerle
Sándor miniszterelnökkel megbeszélje a
horvátországi választások ügyét s a többi
horvát helyzettel összefüggő kérdéseket.

Kristóffy nyilatkozata.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Kristóffy József volt
belügyminisztert ma egy újságíró meg-
kérdezte a paktumról. A volt belügy-
miniszter kijelentette, hogy tényleg köt-
tett paktum a király és a mostani kor-
mány között, amely paktum nyolc pontból
áll. A 8-ik pont a választói jogról szól.
Kristóffy azt mondja, hogy az Andrássy-
féle javaslat teljesen meg fog felelni az
általános választói jog elvének, mert ő is-
meri ebben a király a akaratát. Azt
is mondta még Kristóffy, hogy tiszta füg-
getlenségi kormány sohasem lesz, hanem
mindig más hatvanhetes párti tagokkal
együttösen alkothatnak csak kabinetet.

Delegációs ebéd a külügyminiszternél.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
ered. távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik,
Aehrenthal báró külügyminiszter tegnap
este 6 órakor a magyar delegáció tagjainak
tisztelőre ebédet adott, amelyen részt
vett Wekerle Sándor miniszterelnök,
Barabás Béla a delegáció elnöke, vala-
mint a delegáció tagjai.

A horvátok és a közös költségvetés.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Mint
a „Kroatische Correspondenz” jelenti, a
magyar delegáció horvát tagjai elhatáro-
ták, hogy a rendes közös költségvetést
nem szavazzák meg. A részletelnél azon-
ban a katonai kérdésekben nem szóla-
nak föl.

Halálugrás a gyorsvonatról.

Budapest, február 11. (A „Torontál” ere-
deti távirata.) Nyiregyháza Márk Jakab kárpos-
segéd és Nagy István földmives Szerencsre
akartak utazni. A két ember tévedésből fölszállt
a debreceni gyorsvonatra, amit csak akkor vettek
észre, amikor már a vonat kirobogott a pályaud. ar-
ról. A két szerencsétlen ember erre a teljes gözzel
robogó vonatról leugrott, de oly szerencsétlenül,
hogy mindakettlen halálra zúzták magukat.

Halálra ítélt anarkisták.

Budapest, február 11. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint Varsóból sürgönyzik,
az ottani haditörvényszék ma 16 anarkistát
halálra ítélt.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 11. (A nagybecskereki
Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli
zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23 86 — —
Buza (októberre 1908.)	20 84 — —
Rozs (áprilisra 1908.)	21 04 — —
Rozs (októberre 1908.)	17 92 — —
Zab (áprilisra 1908.)	15 94 — —
Tengeri (májusra 1908.)	13 68 — —

Esküdtszék.

§ Grilkos tolvajok. A Gyukicsin Tima
és bűntársa, Iszakov Vója elleni esküdtszéki
tárgyalás még az egész mai napot igénybe veszi.
Délután a tanúkhalgatások után a vad- és
védőbeszédre került a sor. Itélet csak este
várható.

§ A holnapi tárgyalás. Holnap új ügy kerül
az esküdtszék elé. A vádlottak Teschler Mik-
lós és Frank Kristóf, akik gyilkosság bűntetté-
nek kísérlete miatt kerülnek a vádlottak padjára.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szer-
kesztésért felelős Somfai János.

Hirdetmény.

Az antalfalvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1908. évi január hó 30. napján 896. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Oppova községre vonatkozólag az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII., az 1891: XVI. t.-cikkek és az 1897. évi 47.532. számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tévén, a helyszíni eljárás nevezett községben **1908. évi március hó 4. napján fog kezdődni.**

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, a melyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínén a további teendőket megkezdi, a községi eljárásról külön fog közölni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve, okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely telekkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886: XXIX. t.-c. 15-18. és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, a kiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog elsőbbséggel van telekkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telekkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telekkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínén szóval jelenték be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telekkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Antalfalván, 1908. évi febr. hó 3.
Rajacsich Dániel Kocsiss Endre
kir. tkvvezető. kir. albiró.

Nyomdász-tanuló
jó családból
azonnal felvétetik.

Angol antracit, salon-köszén,

coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű elsőrendű tűzifa, deszkák, gerendák, tölgyfa, mindennemű bognárfa, szőlőkaró kapható:

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

rodai telefonszám 35. 28-18.18 Fatelepi telefonszám 89.
Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

Hirdetmény.

Alulírott, mint a pancsovai kir. törvényszéknek 12209/902. polg. sz. végzésével Orlovát község mint erkölcsi testület tulajdonát képező

985 hold 422 □-ölyni területet

kitevő s Popovics Pécsi Szilárd és T.-sa Mucsalov Iván bérlőtársak által elhagyott bérleményi tárgy kinevezett zárgondnoka, ezennel közhírré teszem, hogy ezen fent körülírt terjedelmű birtok nyilvános árverésen 4-5 holdas parcelláknént rögtöni készpénz fizetés mellett bérbe fog általam adadni. Az árverés napjait külön hirdetmény alakjában fogom az érdeklődők tudomására hozni.

Nagybecskerek, 1908. évi január 30.

Marton Andor,

mint a 12209/907. p. sz. végzéssel kirendelt zárgondnok.

174-1.1

Teljesen elkülönített butorozott garçonlakás villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7.
27-x.25

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1907. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon regge 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
Császtelokról: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovara: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegede: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 33 p. délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Császtelokra: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról-Módosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. Megbízható, szigoruan lelküismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

• Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. •
Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítással készségesen szolgálunk!

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgönyzim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

HIRDETÉSEK gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányukat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1908. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.